

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

„PINCZÉREK LAPJA“

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemenkások egylete*, a „Budapesti kávéház segéd-egylet“, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet“, a „Szekesfejevári pinczer-egylet“, a „Szombathelyi pinczer betegsegelyező-egylet“, a „Győri pinczer-egylet“, a „Bévkamarómi vendéglosok- és kávéosok ipartársulata“, a „Aradi pinczer-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet“-nek, az „Aradi vendéglosok- és kávéosok-egyesülete“-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglosok- és kávéosok ipartársulatának“, a „Miskolczi pinczer-egylet“-nek és a „Kassai vendéglosok, kávéosok, keresmarosok- és pinczer-egylet“-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5 en és 20 an.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évesjegyre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

HÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 3-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A „Hazám“ tulajdonosa.

— Mai képünkhöz. —

A József-körút és a Népszínház utca sarkán, a főváros e legélénkebb forgalmu helyén áll már évek óta egy közkedvelt kávéház, amely azóta lett hírnevessé, mióta a „Hazám“ szép melléknevet viseli.

Hajdanában, mikor ajtajának szárnyai először nyitak föl, mikor villany körte először szórták ki sugaraikat a kódös utcazi légbe, a nagy szívárványos metszett ablaküvegeken keresztül, mikor még ez a kávéház a Dangel nevet viselte, aki azt először megnyitotta, még akkor szerényen meghúzódva, esőndő elvonultságban élte egyhangu napjait a Dangel kávéház.

Hogy egy kávéház hírnevessé, látogatottá, kedvessé és ismertté tételéhez minő alapos szaktudással kell bírnia egy kávéház tulajdonosának, arra szakiparunk történetében fényes példa a „Hazám“ kávéház története.

A „Hazám“ Dangel korában sem volt eldögöttabb, sem elhagyottabb, sém egyszerűbb. Megnyílásával azon modern kávéházak számát szaporította, amelyek pazar fényüzéssel hódolnak az elkényeztetett közönség kényelmének. A Dangel kávéháznak mindazáltal monoton egyszerűséggel folytak napjai. Híre, neve nem volt, falait vigasság soha be nem töltötte, mindössze néhány törzsvendége volt, akik jámbor esőndősséggel koczogtatták a billárd asztalok apró elefántesont golyóit. Dangel megunta az örökös defizitot s végre földadta a kávéházat.

A régi Dangelből 1894-ben egyszerre csak „Hazám“ lett. Eltűntek portája fölött a régi betűk s ott esillogtak az új czég betűi: „Hazám“.

És mintha egy átok alul szabadult volna föl, híres, nevezetes lett a „Hazám“. Óriási forgalmi élénkséget nyert, felkereste a főváros minden rendű és rangu lakosságá-

s azóta egyik legélénkebb kávéháza a fővárosnak.

Ott látjuk képviselve naponta a katonatisztek, a köz- és magán hivatalnokai kart, az ügyvédeket orvosokat, hírlapírókat és a hölgy világ nem egy kellemes szép tagját, száresőlni a zamatos kávé.

Maguk a főpinczerek is ezt a kávéházat választották ki találkozó helyül a fárasztó napi munka után, ahol élénken pertraktálják éjjelenként szakügyeink sérelmeit.

A „Hazám“-ból egy régi kurucz nótá akkordjai állítják meg a járó kelőket, meghallgatni a híres Kóczé bandáját, amely szívből lélekkel huzza a „Hazám“ vendégeinek legkedvesebb nótáit.

Igy leves az unalmas monoton Dangelből, a hírneves „Hazám“. Szolgáljon ez kezdő szaktársainknak például, hogy mennyire

szükséges a vasszorgalom, a kitarítás mellett az alapos szaktudás egy kávéház élénk forgalmának a megkésztéséhez.

A jeles szakember, aki a „Hazám“-at Dangelből úgy átfőrmálta. Pollák Sándor, aki a Dangel kávéház főpinczére volt, a „Hazám“-nak mai napon is tulajdonosa s akinek nem sajnáljuk akarczéképet bemutatni a vendéglos és kávéos világ előtt.

A külvilágban szobrot emelnek egy egy érdemes embernek, hogy égre törjön a példa, azt becsületes szorgalommal követni. Mintegy hasonló kötelességet teljesítünk a mi világunkban akkor, mikor szakjelőseinket akarczékben mutatjuk be, hogy követendő példát állítsunk az utánunk jövő nemzedék elé.

Pollák Sándor Kapuváron, Sopron megyében született 1871-ben. Iskoláit Kapuváron végezte.

Pinczéri pályáját Kapuváron, Komáromban, Szombathelyen és Budapesten folytatta. 1897-ben megnősült. Neje született: Atzél Klementina, méltó hitvestársa. Egy gyöngyörű szép, művelt asszony, akit kiváló tiszteletben részesít mindenki.

Pollák nemrégiben, az ősszel újra renováltatta a „Hazám“ kávéházat. A renováció tömerdekbe került, de remekül sikerült. Gyönyörű freskó képek díszítik a kettős termet, amelyek kitünő festők ecsetjei alól kerültek ki. A renoválásnál a finom egyszerűséget kereste. Kerülte az izléstelen tarka-barkaságot s a renoválásnál is csak szaktudását remekeltette, midőn annak egy modern elegáns izt adott.

A „Hazám“ ma a legkeresettebb kávéház. Este 10 óra után a színházi közönség tömegesen keresi föl a „Hazám“-at s még a Vígsház publikuma sem rest lejönni a József-körútra, meghallgatni a Kóczé bandáját.

Pollák eleven, fürgé, előszékeny, finom

Pollák Sándor.

a „Hazám“ kávéház tulajdonosa.

űri-ember. Figyelmét semmi sem kerüli el, mindenüvé ellát s személyzetét folyton az udvarias, finom kiszolgálásra serkenti.

Mondanunk sem kell, hogy e részben mi kívánni való sem marad fenn, mert ahol a gazda szakértelme személyesen folyik bele egy kávéház vezetésébe, ott a személyzet is olyan mint a gazda.

És a „Hazám“ személyzete külön megérdemli a dícséretet.

Föl a miniszterhez!

Vendég-lősöket látunk csoportba verődni. Fővárosiak és vidékiek. Megfordulnak itt, amott. Vezért keresnek.

Mit akarnak?

A miniszter elé kívánnak járulni. Nem öltöznek himzetes frakkba, nem készülnek hatalmas szónoklatra. Csak megrázzák a koldusbotot, amelyet a kezükben tartanak s ennek beszélni kell. Csak egy emlékiratot nyújtanak át, amelyben szárazon és röviden elmondják, hogy miért jutnak tönkre s ennek hatni kell. Mert ma egyre-másra a tönk a sorsuk. És oltalomért joggal könyörögnek.

Jól teszik. Joguk van igényt tartani az igazságra, joguk van oltalmat követelni az igazság számára, joguk van csoportosulásuk által fokozottabb érdeklődést kelteni árva ügyük iránt.

Ki fogja megkészíteni az emlékiratot, — mi nem tudjuk. Ha hozzánk fordulnak, szívesen megtehetjük. De akárki írja meg, ne feledjen egyet-mást hangoztatni a mi szükségés:

A vendég-lősök ügye országos ügy. Komoly országos ügy, amelynek oltalma a magyar társadalom érdeke.

A vendég-lős olyan tiszteletre-méltó és nélkülözhetetlen iparos, aki a családfő hivatását tölti be a társadalomban. Milliókra megy azoknak a száma, akik a vendég-lőre vannak utalva. Milliók élvezik a vendég-lős asztalain a napi kenyeret, akik a benső családi élet áldásaiban nem részesülhetnek. Millió azoknak az utasoknak a száma, akiknek éhség és fagy ellen az utszéli vendég-lő nyújt oltalmat.

Hivatást tölt be még az utszéli csárda is. A személy- és vagyon-

biztonság oltalma volt hajdanában ott, ahol ezt az ipart becsületes magyar ember űzte.

A vendég-lős ipar fénykorában volt Magyarországnak legmelegebb társadalmi élete. Góczpontja volt a jóbarátok leggyakoribb érintkezéseinek, otthona az eszmecserének a legválságosabb politikai időkben.

Millióknak otthona a vendég-lő ma is. Joggal kérheti tehát ez a hivatást betöltő tisztességes ipar a kormány oltalmát.

Daczára ennek, ma minden iparágak között ő van a pusztulásnak legvédtelenebbül kiszolgáltatva.

Azok az emberek, akik deputációban állanak sorfalat a kegyelmes ur előtt, megannyi becsületes emberek. Vagyont áldoztak, szorgalmak, józan iparosok voltak. Dolgoztak napestig. Nem dorbézoltak, nem mcrültek örült passziókba. Eleget tettek kötelességeiknek hazával és társadalommal szemben. Mégis csak a koldusbot az, amit vagyonuk romjaként a kegyelmes ur elé hoznak.

Mert a becsületes vendég-lős ma nem élhet meg. Ki van szolgáltatva lelketlenségnek, kapzsiságnak.

A társadalom érdeke, hogy a becsületes vendég-lősnek módot nyújtsanak a megélhetésre.

Nem győzik kívárni betöltét az örökös ígéreteknak. Testületileg járulnak panaszra.

Szüntesse meg a kegyelmes ur azokat a retentő visszaéléseket, amelyek a testületet a tönk szélére juttatják.

Panaszuk újabb. Vagy ötven vendég-lős készül panaszra egy milliomos ellen. Ez a milliomos senki más, mint az a híres *Engel cég.*, amely hamis borok szállítása miatt áll vád alatt.

Hamis borokkal árasztotta el borpinczéiket.

A borkeverő szédélgők tönkretették a vendég-lő-ipar jó hírnevét egy évtized alatt. Hitele megingott jövedelme megcsappant. A borpancsoló kufárok tönkrejuttattak egy sereg vendég-lőst. Ezek a szédélgők a mesterei a sipolásnak, a csalásnak és a borhamisításnak.

A szédélgők szabadon űzték a borpancsolás mesterségét. Senki út-

jokba nem állott, senki rájuk gondot nem fordított.

Midőn az Engel céget följelentik, megtorlást kérnek. Törvényt követelnek, szigorú törvényt,

Börtönnel bünhődjenek azok, akik a társadalom közegészsége ellen a borhamisítás alávaló bűnét elkövetik.

Hozzon a parlament törvényt, mely a börtön kapuit nyissa meg azok előtt, akik millió és millió lélek egészsége révén szerzik a piszkos vagyont.

Állson a miniszter borfelügyelő bizottságokat, amelyek hatásosan ellenőrizzék az illetén manipulációt.

Kötelessége ezt meghallgatni a miniszternek.

Menjetez ti tönkrement vendég-lősök és követeljétek jogaitokat. Követeljétek biztosítékot az iránt, hogy borhamisító manipulánsok iparunk jó hírnevét ne ölthessék meg piszkos vagyonszerzési kapzsiságuk kielégítésére.

Értessétek meg a miniszterrel, hogy a mi iparunk azért hanyatlik egyre, mert bő alkalmat nyújtanak a zavaros ipari viszonyok egyes kapzsi milliomosoknak arra, hogy az ország összevásárolt szőlőtermését agyonpancsolják. A borhamisítást kartell szerűen űzik. Míg a borhamisítók fölgazdagodnak, a becsületes vendég-lős ipar megkettőzötetett szorgalma daczára, a tönk szélére jut mellettük.

A mi érdekünk a társadalom érdeke.

Menjetez!

Készülnek. Járnak-kelnek. Koppogtatnak itt is, ott is. Nincs, aki vezesse őket. Hohó!

Hol van Gundel János úr? Az érdemes elnök úr! Hozzá fohász-kodunk.

Reméljük, élükre áll. Hisz Gundel úr az ipartársulat elnöke. Gundel úr jól tudja a járást, merre van a kegyelmes úr elfogadó terme. Be van vésődve a küszöbre Kommer úrral együtt a lakktopánjuk sarka.

Menjenek el a vendég-lősök és kérjék fel Gundel urat a vezetésre. Gundel úr derek ember. Sokat fárad már a mi érdekünkben. Óh, igen! Igaz, hogy eddig még nem

SEC **TALISMAN**

TÖRLEY JOZS. és TSA

PROMONTOR. (BUDAPEST.)

DEPOSE.

SEC

volt haszna, de azért nem keseríteték el a balsikerek.

Elfogó menni a vendéglősökkel halmazszor is. Ne vigye magával Falk Jovag urat, hanem állítson be egymaga azzal az ötven panaszossal. Adja elő panaszait s nyujtsa át emlékiratukat.

Jelentkezzék Gundel János úrnak, hajlandó e a kegyelmes úr elé vinni ezeket a szegény vendéglősöket?

Ha tagadó választ ad, legyen olyan önmegtágadó, adja be a lemondását. Aki hallgat, az beleegyezik. Ha hallgat, elküldjük hozzá a panaszokat, miután ő elfogja azokat kalauzolni.

Ambár az ipartársulat elnökétől megvárhatjuk, hogy az ügynek, amelynek élén áll, maga ajánlja fel szolgáltatait, azért Gundel úrnak nagyobb kényelmére mi tesszük meg, hogy felhívjuk e fontos mozgalom vezetésére.

Fontos napokat élünk. Ha Gundel úr elzárkózik tőlünk ezekben a fontos napokban, úgy lépjen félre az utból s adja át a helyét olyan embereknek, akik együtt haladnak hanyatló iparunk jogos követelményeivel.

Hiszen akad ügybuzgóbb ember is, aki vendéglőseinket a miniszter elé kalauzolja, de hát szivesen látanánk, ha az elnöki méltóságért cserébe honoráriumképpen Gundel úr adná ki a jelszót a szegény károsult vendéglősöknek;

— Nos, föl a miniszterhez!

A szombathelyi vendéglősök mozgalma.

Két éve is elmúlt már annak, hogy a magyarországi szállodások és vendéglősök kongresszusra gyűltek össze, a millenaris kiállítás ünnepély esernőjének hatalmas termeiben. Az egész magyar vendéglős kör jött egybe, hogy megbeszélje serelemét, előadja panaszát, s keresen orvoslást ott, ahol találni legbiztosabban remélt, a legmagasabb fórumnál.

Fő séréma a testületnek az, hogy mapság mindenki több bort és sört mér ki, mint épen azok, kik ezt hitattászerűleg gyakorolják, akik ezt az ipart tanulták. A kereskedők és szatócsok károsítják a vendéglős ipar ez ő jogát, s őrük a kismértékben elárúsítást oly módon, mely a vendéglősök érdekeit nagyon érzékenyen sújta.

Dr. Szabó László szombathelyi ügyvéd mint az ottani ipartársulat ügyésze, szépen megokolt előterjesztésében adta mindezeket elő a millenaris kongresszuson, s a gyűlés óriási lelkesedéssel tette magáévá a magas kormányhoz intézendő memorandumot, de eredményt kivívni most sem tudott.

A szombathelyi vendéglősök és szállo-

dások is nagyon érzik a bajt, mert nincs utca, melyben legalább is két szatócsbolt ne volna, hol nemcsak pálinkát isznak, de vidám sörözés, és borquaterkázás történik a szatócs üzlet „irodájában”. A közönség úgy megszokotta a szatócsnak hazulról sógorától kapott saját termései és olesó borára, hogy a vendéglők esténként tántognak az ürességtől. Hogy mennyi ebből a kára a vendéglősnek — a ki a konyhára nagyon jó, ha rá nem fizet — azt miadeuki megíthatja. Ilyen verseny mellett nem képes existálni a vendéglős ipar, pedig ezeknek tönkre jutása nem lehet minden az államra nézve.

A szombathelyi testület tehát egyik legutóbb tartott gyűlésén oly aktusra határozta el magát, mely megvalósulása esetén talán tud kárpótlást nyújtani a szatócsnak és kereskedő által elvont haszonért. Fogyasztási szövetkezet felállítását tervezik a testület kebelében, melyből az összes helybeli és vidéki vendéglősök szükségleteiket beszerezni tartoznának.

Egy minden cikkel ellátott áruraktár lenne az, melyben a vendéglős minden néven nevezendő szükségleteit beszerezheti, még pedig tetemesebb olcsósággal, amennyiben csak a kezelési és raktár helyiség költségeit kell hasonlóképpen bevenniök. Szombathelyen 60 vendéglős van, akik egy maguk is fenn tudnak tartani egy nagy üzletet, hátha még tekintete vesszük a rengeteg vidéki embert és a vendéglős tanácsára szintén az olesó boltba megy s ott veszi meg a haza vinni valót.

Az eszme nem megvetendő, s az ily szövetkezet célirányos vezetése mellett nagyon szépen megfelel hivatásának. Hogy minő kára származik azután ebből a kereskedőnek meg a szatócsnak, azt könnyű eltalálni. Hisz 30—40 magánház nem oly fogyasztó, mint egy vendéglős!

Üdvözöljük derek szombathelyi kártársainkat, kik felismerve az őket végrómással fenyegető veszély nagyságát ily módon próbálnak magunk segíteni, mikor máshonnan hiába várják a segédelmet. Nem tudjuk elárgó követésre ajánlani a szombathelyi példát, mely előnyeivel ily kecsesgető. Tegyenek egy többi nagy városaink is, s egy ily hatalmas mozgalom tán felkelti mégis az illetékes körök figyelmét, s eszükbe jut, hogy tán még sem egészen helyesen van ez, ahogyan van!!!

A szódavíz-adó.

Az egész sajtó, az egész közlemény felzúdult, mikor a fővárosnál a szódavíz-adó gondolata felvetődött és a tanács nem tördőve a sajtóval, se közvéleménnyel, komolyan terve vette, hogy a szegényebb néposztálynak ezt az egyetlen italát — a néha fogyatékos tisztaságú káposztásmegeyeri vizen kívül — palackonként egy krajczárjával megadóztassa. A javaslat már az albizottság között haragolt. Ma már a pénzügyi bizottság tárgyalta. Itt-ott azt is pengetik, hogy ne a szódavízet hanem a pezsgőt vessék adó alá.

Most a szikviz-gyárosok ipartársulata kér szót; a napokban körlevélben fordul majd a bizottsági tagokhoz — mivelhogy a tanácsnak kívül az ipartársulatnak is lehet valami csekély moudani valója a hivatalos aktákban nagyon felmagasztalt új adó dícséretéről. Egyszerűen azt az ajánlatot teszi a tanácsnak, hogyha a főváros azt hiszik,

hogy a szikviz elbirja ezt a horribilis adót, a melynek párja Európában még az egyed-árussági tárgyak között sincs, akkor a befektetett tőkék ellenében sajtátsa ki a gyárat, és csináljon, ha tetszik — hatóság szódavízot. Ot évvel azelőtt még négy-öt krajczárjával adta a gyáros a szikvizet palackonként, most a gyári úr leg-főlebb két krajczár. A tanács ebből azt következteti, hogy a fogyasztás növekedett, holott őt év óta az újonnan alapított szikvizgyárak egyetlen kivétellel mind elbuktak és a gyárok száma nagyvencetőről tizenkettőre apadt. A géberendezés, a közegészségügyi hatóság részéről megkövetelt drága arzenmentes kénsva, munkabér, kocsai stb. nyolczkilencz tizedrészt kötik le a gyári árnak. ami haszon volna, azt elviszik a szódavizes üvegek csempészői, orgazdái, akik vagyonszáura szállítják az üvegeket a vidékre.

A tanács tekintélyes összegre számít az új adóból, holott eddig, ha fél krajczár palackbált emelni a víz árát, óriási csökkenés állott be a fogyasztásban s le kellett mondani az áremelésről. Most egyszerre egy krajczárral szállna fel a víz ára, mert egy krajczár volna az adó üvegenként. Eddig nyolcz krajczár volt a víz köbmétere, most a vízmérő órák alapján tizennégy forintot fizetnének a városnak egy köbmétert, ami kiválóan alkalmas volna arra, hogy huszonnégy óra alatt minden gyárat besztíntessenek.

A köztörvényhatóság alaposan el szokott banni az eféle javaslatokkal, s most az ipartársulat a bizottsági tagokhoz fordul, ne engedjék, hogy a közjóvedelem csekély és problematikus összeggel való emelése végett csödbe vigyenek egy hasznos és nagyon is költséges ipart, megfosszák a legszegényebb népet egyetlen olesó egészséges élvezeti cikkétől.

Mindezeket egy memorandum fejt ki bőven, amelyet egy fenyegetett ipartestület dolgozott ki. Ők tudják s nagyon világosan ki is fejtik, hogy ez adó igazságtalan, megöl egy tisztas ipart és a fővárosnak alig hoz figyelemre méltó hasznot.

Mi pedig emellett szomorúan látjuk, hogy ezt az adót is, mint minden súlyos terhet, kizárólag a szegény emberre róják. A gazdagabb néposztály is iszik ugyan szódavízet, de a Hungáriában és az Angol királynéban, ahol egy hatost fizet a két krajczár ára vizért. Ha három krajczár lesz az ára, akkor is csak egy hatost fizet érte. Pedig a gazdag embernek nemcsak több pénze, de több itala is van, mint a szegénynek. Harminczféle drága pezsgője van, százféle finom bora, cognacja, likőre. Egyiket se bántják, csak a szegény ember egyetlen itató italát.

Az is bosszantó, hogy a fővárosnál mindig csak a terhek emelésével és sohase a tékozlások megszorításával iparoknak az egyensúly helyreállítására. Pedig legalább ötven helyen lehetne azt az összeget megkaptarítani, amit ilyenképen egy ipar megölésével beszédni próbálnak. Csak egyet mondunk; a főváros valami kétszáz ezer forint árá gépolaját használ egy évben, és veszi fejten forintjával a mázsáját. A legjobb fajta kenőolaj harmincz-negyven forint a kereskedelemben. Aztán minek ez az irtoztatos sok drága kenőolaj? Hiszen igaz, a kenés drága, — de okvetlenül olajjal kell tenni?

Névnapi ünnepély Klivényi Ferencznél.

Klivényi Ferenczné szül. Knechtzberger Erzsébet.

Klivényi Ferencz

Erzsébet ünnepe.

Klivényi Ferencz népszerű nevét mindenki ismeri. Első rangu vendéglője ott áll az Andrássy-ut 39. szám alatt. A palota emeletén van a „Terézvárosi kaszinó” helyisége. A kaszinó vendégeit is a Klivényi emberei szolgálják ki.

Az előkelő vendéglőnek nagyszámú személyzete van. A személyzet válogatott erőkből áll. A tágas termekben a főváros legügyesebb pinczéreit látjuk mozogni, akiket jobbra már régtől fogva mint megbízható tekintélyes szakembereket ismerünk.

A Klivényi vendéglőjének egyhangú csendéletét egy szokatlanul szép lélekemelő ünnepély emelte ki mindennapiságától múlt hó 19-ikén, Erzsébet napján. Egy olyan ünnepély, a mely a szívek mélyéből fakadt, amely nagy ritkán nyilatkozik meg a mai üzleti világ ridegségében. Ünnepe, a melyet nem rendelt meg senki, amely hálás lelkek nemes gondolkodásának egyértelmű találkozására volt s oly nagyszerűen nyilvánult, hogy szükségét érezzük példaképpen állítani fel.

A személyzet ünnepe, ötvenegy alkalmazottból álló személyzet, akik ezuton igyekeztek derék jó főnökük és kedves nejje iránt való hálás ragaszkodásuknak tettekben megnyilatkozó kifejezést adni.

A tanúságtétel szépen sikerült, nagy-

szerű, lélekemelő és ismételjük, hogy szokatlan volt.

Megszoktuk manapság, hogy a főnök személyzetében örökké csak fizetett ellenségét látja. Bár a mai társadalmi felfogásnak gyönyörű törvénye az, hogy az alkalmazottat család-tagdá igatja főnökének szolgálatában, az örök törvény vajmi ritka helyen

Hack István.

Klivényi éttermeinek főpinczére

érvényesül. Legyüri azt a bujtogató értelmetlen szocialis tantételek khaosza, — mely szivesebben látja a vért a szíven kívül, mint a szívből dobogni tanításának azon részénél, ahol az alkalmazottat főnöke iránti érzelmeinek hangjára oktatja.

A társadalom e rut fekélye ridegítette el a viszonyt a két közösen szerződő fél, a tőke és a munka emberei között. Ez az oka, hogy meg kell állnunk és kalapot emelnünk az olyan ritkaságos ünnepély előtt, mint a milyen a Klivényi Ferencz vendéglőjében lefolyt, ahol személyzet és gazda szíve egész melegével egymást ünnepelte.

Meg kell állnunk és kalapot emelnünk az olyan ritkaságos gazda előtt, aki főnöki szigora daczára nemes jó szível, igazságosságával és bölcs tapintatával úgy bírja vezetni előkelő üzlete ügyeit, hogy a személyzet ünnepe, mint a melyet benne a mintafőnököt, olyan időkben, a mikor a magas palotáktól a kunyhókig csak bojcottra, sztrájkra és hálátlanságra oktatja embereit a megbélyegzett korszalem.

A Klivényi Ferencz vendéglőjének ötvenegy tagból álló személyzete gyűlt össze ünnepélyesen egy csoportba, hogy az Erzsébet nap alkalmából Klivényi Ferencz anyagi jólelkű, kedves nejét, szül. Knechtzberger Erzsébet urnót üdvözölje.

Összegyűltek a Terézvárosi kaszinó és

a földszinti vendéglő alkalmazottai, névszerint a következők: Hack István főpinczér; Drozda József és Aszner János *ízelt pinczerek*; — Szerényi Ágoston *kaszinó főpinczér*; — Toffing Frigyes, Kuhn János, Marton László, Kovács Ferenc, Kovácsovits Ferencz, Végh Ede, Kuczman Ferencz, Schreiner Lajos, Oláh Miklós, Tóth Dezső és Modra Kálmán *éthordók*; Komlós János, Kirschmayer Menyhért, Dorza János, Kopfer Ede, Leitner Ferencz, Wagner Ferencz, Horvát György és Koch Gábor *coffruk*; Szirovetz János, Jennel Ferencz és Gresco István *csapok*; Horváth Ferencz *esepáros*; Dolek Viktor *pinczemester*; Müller József *főszakács*; — Tompos Dénes *sütő mester*; — Bandl Imre *2-dik szakács*; — Piti Lajos és Oszlati Ferencz *kávő főzők*; — Pál István és Bodry Károly *élesztisztitók*; — Nagy Ferencz *mészáros*; — Kocsis Lőrincz *mindenes*; — Roschtl Anna *szobaleány*; — Erdélyi Erzsébet *füttöleány*; — Pásztor Juliána, Stumpf Teréz és Dercsényi Lujza *mindenesek*; — Szécsi Lidia *szakácsné*; — Kondor Mari *kézileány*; — Peischel Anna *salátás leány*; — Prozorits Róza és Handek Emilia *felirónók*; — Tamásovics Katalin *szakácskézi leány*; — Schmiecsk András *szakács tanonc*; — Kovács Ferencz *szakácsasszony*; — Balla Irméné, *dada*.

Az ünnepies hangulatban összegyűlt csoportból kilépett Hack István főpinczér.

Hack üdvözölte a jószágos lelkű szép urnót az összes személyzet nevében. Egy mindnyájuk lelkéből fakadt őszinte kívánságot tolmácsolt személyéhez, hogy a jó Isten sokáig éltesse. Ezután ányújtotta az összes személyzet nagy díszes csoportképét, mintegy kiváló jelül! igaz ragaszkodásuknak.

Míg más rideg morcz üzletember talán kedvetlen, fideges hangon rebentenne szét az ünnepelő csoportot, hogy ki ki menjen és nézzen utána annak, amből él. Klivényi elfogadta a percz nagyszerűségét.

Szemeiben ott csillogott két ritka drága gyöngye az igaz meghatottságnak, azalatt míg Szerémi Ágoston is másodiknak mondta el a maga jó kívánságait.

Azután szólni akart Klivényiné. A hangja megakadt az elérzékenyüléstől, de többet mondott vele, mint amit talán az ünnepelők vártak tőle. Volt egy-egy barátságos kézszeritása hü családtagjaihoz s a többit már férje mondta.

Klivényi Ferencz ugyanis a következő pillanatban elküldött a Banda Marczai után.

A Banda Marczai rövidesen beállított. Megpengetté kedves hegedűjét s rázendített egy olyan nótára, amit a Bandi Marczai csak a szívéből szokott eljátszani.

Klivényi ezután a személyzetet borozóra hívta össze. Össze ült a nagy nagy szép család és ünnepeltek olyan ünnepet, hogy azt soká megemlegetik.

Egy alkalmas pillanatban, mikor a Banda Marczai szünetet tartott, fölemelkedett

helyéről Hack István és egy beszéd kíséretében fenéig üritette a főnökért és az urnőért magasra emelt kristály billikomut. Hatalmas éljenriaj követte a szép jelenetet.

Utánna a kaszinó személyzete nevében Szerémi Ágoston tartott lendületes beszédet. Szónoki heve elragadta őt s gyönyörű képletekbe bocsájtkozott. Beszét Erzsébet királyné életéről, azzal kapcsolatban jó öreg királynok gyásznapjairól. Ő is a Klivényi párt élte.

Ezután következett be azon ritka fénypntja a lélekemelő ünnepélynek, midőn a gazda ürit poharat személyzete egészsége, boldogsága, üdve javára.

Klivényi Ferencz a maga s a neve nevében szólott. Megköszönte a ragaszkodás a megható nyilvánulását, mely boldoggá tette őt is. Hangsúlyozta beszéde folyamán, hogy ő mindig az az ember volt s az lesz a sirig, aki alkalmazottaival szemben mindig csak az igazságot tartotta szem előtt. Az egyenes ut volt az ő útja hosszú pályájában s egyenetséggel hat személyzetére is. Megeshetett nem egyszer, hogy szigorral lépett föl, hogy szigorával talán fájdalmat is okozott néha személyzete egyik-másik tagjának, de ez neki kötelessége, mert ő is alkalmazotta a nagyközönségnek s *ama szigor az üzleti rend követelménye volt*. Buzdította őket, hogy ők is mindenkor csak az igaz uton járjanak s boldogulni fognak. Poharat emelt a személyzet egészségére.

Az éljenzés csillapultával Szerémi válaszott. Hogy Klivényi milyen derék ember, azt jelezze Szerémi következő felkiáltása: Ilyen gazdát csak hiven lehet szolgálni!

Meg-megújuló kitörő lelkes éljenzés szankezionálta ennek az ötletes mondásnak az igazságát. Beszélt még Aszner János, Hack István, Szerémi Ágoston stb. s b. b. Egy ünnepeltek egymást gazda és munkás.

A toasztok befejeztével rázendítette Banda Marczai:

„... Páros élet a legszebb a világon!“
Tánczra perdültek a társaság vigkedvű tagjai s így mulattak késő hajnalig.

Igy ünneplik a szívjóságot, az igazságot és hmes lelküségét a szocializmus századában azok, akik egy főnök érdemeit kellőképpen méltányolni tudják.

Fényes esemény a vendéglősök történetében!

Ihász György.

Hanyatlásunk okai.

— Viszhang. —

A „*Miért hanyatlunk*“ című mult kori közleményre én is fogok egyetmást elmondani. Bár a közlemény igen helyesen fejti ki bajainkat, van még nekünk fővárosi vendéglősöknek *azontul is rendkívül* sok bajunk. Első sorban feltétlen az, hogy *igen*

sokan vagyunk ma már ezen a pályán és sokaságunkat növeli még nagy mértékben az aránytalan távolság egymáshoz, a mennyiben némely utczában koresma koresma mellett van, míg azonban van még olyan utca is, hogy a sarkiakon kívül majd alig van az egész utczában koresma. Ezeket okvetlen kellene rendezni, vagyha már a meglovket nem is, de a jövőre nézve hatóság intézkedést kellene kérni, hogy a ki ezután lép erre a pályára, ne legyen kényszerülve a mai siralmas állapotokban részt venni, mert ha az állam a kis dohány-tözsdek engedélyezésénél kellő figyelmet tud fentartani arra, hogy *ne jöjjön valamiképpen igen közel egyik szivar-áruda a másikhoz, miért ne lehetne azt meg tenni a korosmákkal is*.

Második bajunk a hiteladás. Mert a legtöbb esetben az eszi meg a korcsmáros amugy is kétes jövődelmét, a mennyiben bátran merem állítani, hogy általánosságban az adott hitel 25% a oda vész, illetve sohse fizetődik meg az illető korcsmárosnak, de nem is csuda, hisz a *törvény a korcsmárost nem pártolja* az adott hitel törvényes behajtását illetőleg.

Ezen dolgon nézetem szerint ugy lehetne segíteni, hogy az összes fővárosi vendéglősök és korcsmárosok egymás között határozatlanul az egész főváros területére nézve kijelenténék, hogy *hitelt egyik sem fog többé adni senkinek*. A ki már rászolgált arra, hogy szükségé esetén a korcsmáros segítse őt, inkább adjunk annak időnként kisebb pénzkölcsönt, mert azt azután törvényesen be is lehet hajtani. A mai törvényes engedélyezte 2 frt hitellel ugyan nem csinálhatunk semmit, mert az illető, ki hitelt kapott 2 frtnál, nem lehet megállítani, hogy tovább ne kontózzon.

Igaz, hogy talán először ez még súlyosbítaná a helyzetet, csökkentené a forgalmunkat, mert azok a kontó nélkül nem élhető vendégek, ellepnék a másfajta bor, sör és pálinkamerő üzleteket, de ezzel nem kellene törődni, mert azok a fizetni nem szerető kontozók, midőn a fűszerkereskedő, szatóc- és pálinka házakban már tele lennének adósággal, megtérnének hozzánk kész pénzükért italjainkat fogyasztani.

Harmadszor pedig végtelen nagy baj az is nálunk, hogy *minden vendéglős maga magának él*, a helyett hogy ősi időben, midőn a szüretelési, a borbeszerzési idő van, tömörülének az új bor vételénél, a mikor mindenesetre olcsóbban lehetne bevásárolni, ahelyett egyik a másikkal rovsára licitál. A kinek összél nincs elég pénze, azt segíyezni kellene, vagy pedig jót állni érte valami humánus pénz intézetnél, így segíthetnénk csak magunkon. Az az én nézetem. A többi hibákról írok még a jövő számban.

Kovács Imre.

Ázsiából.

Roschlapil Károly Zichy Jenő gróf erdésze, — a ki most már 3-szor kísérte ez aldozás kész hazafiás nemes gróftudományos utazására. — levelet írt Szabó János barátjának, — ő kegyelmessége komornyikjának, Pekingből; melyet Szabó János barátunk szives volt egész terjedelmében, lapunknak közlés végett áttengedni, melyet egész terjedelmében itt közlünk.

*
Peking, 1898. Október 5.

Kedves barátom!

Kjachtából szeptember 3-án indultunk el hárman. Azt talán már tudod is, hogy Bányhid sem mert neki menni velünk a nehéz utak: Azt már megírtam, hogy utközben egy patronos láda felrobant, s az volt a szerencse, hogy én időbe észre vettem a füstlődést, s a szekérből kidobtam, s abban a percében a levegőbe repült, ha ez a szerken történik, mindnyájunknak vége lett volna!

Kjachtából két talyigán utaztunk négy napig Urgáig: innen Pekingben a Gobi sivatagon át 29-én érkeztünk, tehát 26 napig tartott ezen igazán nehéz ut. Az éjjelt mindig sátorban négy fok hidegben is töltöttük. Nappal erősen sütött a nap, s gyakran erős szelek voltak; Így nekem az ugynevezett fűkötőben kellett utaznom, azt a nap egészen veresre sütötte; valamennyünknek a kezünkörül s az arcunkörül a nap leperzselt a bőrt, — annyira -- hogy most úgy vedlünk akár csak a kigyó!

Urgától Chalgonik nem természetnek semmit, a mongolok, semmiféle vetést; ők nomád életet élnek, húst és tejet esznek, télen nyáron sátrókba vannak, marha trágyával fűznek, mivel fájuk nincs. A mongol gyerek, fiu és leány egyaránt öt éves korában lóra kerül s lóhátról őrzi már e kortól kezdve a gulyát és a ménest: — Ez a teendője haláláig. Ha meghal, kidobják s a teste eltakarítását a kutyák és a halak végzik;

A mongolnál jobb lovasat képzelni sem lehet; ő nem megy hanem repül a lóval; A mongol ló szebb a kirgiz lónál, nem nagy de szép növési, feje szép kicsi, 2-3 óra vágatást fel sem vesz: semmit sem irigyletem a szegény mongoltól — csak a lovat.

Taligainkkal rendszeren 24-26 mongol lovagolt; Jö utban egy taligát két mongol vitt nyeregben: t. i. a taliga két rudjához oda, a hová a lovat fogják egy öt méter hosszú rud volt keresztbe köve s a rud két végét egy egy mongol lovas vette a nyeregre, s így vágatott velünk mint a szelvése végig a sivatagon. Hogyekben sok kötelet kötöttek járművünkhöz, valamennyien húzták azt a nyeregből, maguk után.

Reggel három órakor keltem, teát főztem, öt órakor mindennap elindultunk, s késő estig utaztunk;

A kegyelmes ur öt drb tuzok madarat lőtt. ezeket megkopasztottam, s pompás levest főztem belőle, a mely művészetemmel mindnyájan megvoltunk elégedve. Több sivatag tyukot is löttünk, ezeket trágya tűznél nyársan megsütöttem, persze rémítő trágya büze volt, de hát azért megétük, mivel farkas étvágyal rendelkeztünk; egyáltalán dolgom volt elég.

Chalgártól négy nap Palonki-non-utaztunk; Ez egy házikó melyet két öszvér víz, s csak egy utas ülhet benne; ebben az utazás kimondataatlanul kellemetlen volt:

Ugy ingradozott ezen kínzó kamara az öszvérek hátán, hogy az ember szinte tengeri betegségét kapott benne; Szerencsére Chinában az utak rosszasága miatt csak lépésben lehet utazni, — így aztán négy óra hosszát is egy folytában gyalogoltam, a kedves Palonki után, az öszvérek öröme, mivel addig is könnyebb terhet vittek;

Chalgárnál láttuk az első kínai falat. Itt kezdődött a tulajdon képeni china, innen már termékeny vidék között utaztunk, A citrom, köles aratást s a burgonya szedést ebben az időben végezték a chinaiak. A gyümölcs itt sok és olcsó, mindennap eszünk jó szőlőt!

A kínai városok csunyák, s kimondhatatlanul piszkosak és bűdössek, legjobban érzem magam, ha a lakásomon vagyok; eleinte mikor ideérkeztünk, nem is volt tanácsos az utcákon járni, mert roppant zavar, tökéletes forradalom volt; több európai, de különösen az angolokat, holtra verték a czopfos chinaiak; most azonban német, orosz, s angol katonák tartják fenn a rendet, — hogy mi lesz a vége, Isten tudja!

A kegyelmes ur tiszteletét küldi egy neked, mint kedves nőnek! Ugy a kegyelmes ur mint én örvendek, hogy egészséged helyre állott: De most már vigyázz is ám arra. Ne hogy megerőltess magad holmi színházi előadással, Nem neked való már a komédia, ugy sem hoz az a konyhára semmit!

Fogadd tiszteletlen nyilváníását a menyeyi birodalom fővárosából.

Port-Saidba írhatnál néhány / sort nekem:

Maradtam igaz barátod

Roschlapil Károly
gróf Zichy Jenő exp. tagja.

Előfizetőinkhez!

Az év vége felé járunk.

Lapunk innen-onnan a XV-ik évfolyamába lép. Bekopogtatunk az olvasóhoz és szerényen kérjük pártfogását.

Lapunkat a pártfogás alapította meg s tette erőssé.

A pártfogás tette erőssé, mert szerénytelenség nélkül legyen mondván, a pártfogást megérdemeltük.

Tizennégy éve küzdünk a vendéglősipar nemes érdekeiért. Küzdünk szível, lélekkel. Kivánságaink és jogos követeléseinket kimélet nélkül hangoztattuk fölfelé és lefelé. Nem sajnáltunk időt és fáradságot, hogy ügyünket diadalra vigyük. Tetemes erkölcsi és anyagi aldozatok árán tudtuk ügyünket országos kérdéssé tenni, melynek meg kell oldódnia a legközelebbi jövőben.

Lapunk tizennégy év folyamán nélkülözhetlenné vált, úgy hivatásánál, mint kiváló beltartalmanál fogva.

Most előfizetésre szolítjuk fel t. olvasóinkat. Kérjük vendéglőseinket és pinczéreinket, hogy becsületes munkálkodásunk jutalmául

fizessenek elő a lapra, amely tizen-négy év óta védelmezi érdekeiket.

A harcban becsülettel megállottunk. Megérdemli a zászló, amelyet fölemeltünk, hogy kétszer annyian sorakozzanak körülötte. A zászlót megtéphetették szent ügyünk ellené, de meg nem hajthattak azok előtt, akik a vendéglős ügy Gessleréiként álltak a haladás elébe.

Vagyunk *sokan*, de még nem *elegen*. Hogy kivihassuk érdekeinket elegen kell lennünk. Azért felkérünk minden olvasónkat, hogy ügyünk érdekében nemes feladatok tartsa *magá mellé még egy előfizetőt szerezni*.

A „Vendéglősök Lapja“ szívéből, lelkéből, töről metszett magyar lap. Uttörője volt a magyarosodásnak már bölcsőjében s az marad a síríg. Magyarországon minden vendéglősnek, aki itt él, aki a Haza kenyerét eszi, kötelessége követelni, hogy *szakirodalma minden ízében magyar legyen*. Ki vele az idegennel, aki nem pirul idegen hangon csiripelni. *Magyar vendéglősök vagyunk, kötelességünk hazafias szellemben élni. Csak úgy várhatunk Istentől áldást, a Hazától hálát, a magyar közönségtől pártfogást.*

A szaksajtó csak úgy vivhat ki diadalokat, csak úgy szolgálhat önzetlenül a szent közérdek, ha senki emberfiának magát le nem kötelezi. A „Vendéglősök Lapja“ *hivatalosa sok testületnek, de lekötöleztette senkinek sem*. Lapunk kiméletlenül vág mindenüvé, ahol megérdemlik és nem zárkózik el az érdemek méltatása elől, még az ellenséggel szemben sem.

Újult erővel indulunk a *XV-ik évfolyama elé*. Ez az év talán nagyon sok jót hoz számunkra. Nehéz esztendő lesz, azért hatalmasan felfegyverkeztünk.

Lapunk szerkesztősége tűzpróbált tollu munkatársakkal sorakozik a szerkesztő körül. *Kitünő tollu vezérezhikírókat szerződöttünk, akik a szak-ügyeknek alapos ismerői.*

Lapunkban helyt adunk mindennek, ami üdvös, ami a közhalakkal foglalkozik. Így indulunk Isten segítségével a XV-ik évfolyamnak.

Lapunk előfizetési ára ezen-tul is:

Egész évre	6 frt — kr.
Háromnegyed évre	4 „ 50 „
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „

Azoknak az előzetőknek, akik ebben a hónapban már előfizetnek, a decemberi lappéldányokat *ingyen* küldjük meg.

Kérjük az előfizetések *mielőbbi megújítását*, hogy a szét-küldésben zavarok ne merüljenek föl.

A „Vendéglősök Lapját“ mindenki ismeri. A pártfogást kiérdemeltük és jövőre is ki fogjuk érdemelni.

Föl tehát a zászlóval! Isten segédelmével, előre! A XV-ik évfolyamba!

Hazafias üdvözlettel
Budapest, 1898. november hó.

Ihász György,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

KÜLÖNFÉLÉK.

Michl József. †

Ismét kidőlt egy azon hevesek közül, kik ifjúságuk kezdetétől, a pinczéség tövise pályájára lépve, kitartó, önzetlen fátorgás árán magunknak jövőt alapítottak. És most, midőn már élvezhette volna törekvéseinek gyümölcseit, jött az irgalmatlan halál, kiragadvá őt szeretettjei köréből, itthagya kesergő nejét, egyetlen fiát, bánatos kartársait, számos jóbarátot és ismerőseit.

Michl József, az aradi színházi sör-csarnok bérlője, a pinczér-egyletnek sok éven át volt érdeműs alelnöke, az aradi vendéglős- és kávéoskó ipartársulatának volt elnöke, az aradi vendéglősök szikviz-gyár részvény-társaság volt megalapítója és elnöke, és számos jótékony egyesületnek volt előmozdítója, november hó 25-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetésén, mely 27-én délután 3 órakor ment végbe a közönség impozáns részvétel mellett. A következő testületek, valamennyien zászlójuk alatt vonultak ki, é. p.

Az aradi önk. tüzoltó-egylet, Ifj. Schor Béla vezetése alatt.

Az aradi kavósok és vendéglősök ipartársulata Nagy Lajos elnök vezetése alatt.

Az aradi daleyget Zemlányi Sándor és Hámedli Ferencz elnökök vezetése alatt.

Az aradi vendéglősök szikviz-gyára részvény-társaság, Földesi Lajos és Gavrille Miklós igazgatók vezetése alatt.

A pinczér-egylet Schwartz Márton választmányi tag vezetése alatt.

A magyarvárosi jótékony-testület Huzó István elnök vezetése alatt.

A Kossuth Lajos jótékony-testület Nagy Kálmán elnök vezetése alatt.

Különösen megemlítendő az aradi daleyget, mely az elhunyt koporsója felett több, igazán megható, és művészi preczissággal párosult gyászdalot énekelt. Koporsóját, melyet oldalról az aradi pinczér-egylet 3-3 gyászba öltözött tagja kísért, szebbnél-szebb koszorúk fedték.

Találja meg az elhunyt azt a nyugalmat, melyet munkás életével kiérdemelt.

Olvasóink ujévi üdvözlétei!

Értesítjük olvasóinkat, hogy lapunkban, mint minden évben, most újképpen is külön rovatot nyitunk, amelyet a közönség rendelkezésére bocsátunk, hogy a nyilvánosság útján kívánhasson boldog újévet a kartársaknak, jóakaróknak és ismerősöknek. Egy-egy ilyen gratuláció közlése 1 torintba kerül, amelyet már most is elfogad kiadóhivatalunk. Miután januári számunk nem 5-ikén, hanem 1-én, újév napján jelenik meg, a közlési díj folyó hónap 25-ikéig beküldendő.

— **Lapunk vendége.** Szerkesztőségünk kiváló vendége kereste föl mult hó 26-ikán. Felelős szerkesztőnknek meglátogatta Horváth Ádám dr. jogakadémiai tanár, országyűlési képviselő, a „Kecskemét“ főszerkesztője. A kiváló jeles képviselő, tanár és publicista neve ismerős olvasóink előtt. Ő az, aki a képviselőházba benyújtotta vendéglősainknek a lapunk mozgalmából keletkezett 5000 aláírási kérvényt. Ő fogja a házban azt támogatni, ha napirendre kerül. Mintegy három óra hosszat időzött szerkesztőségünkben: amely idő alatt kellemesen csevegett el a szerkesztőség tagjaival.

— **Eljegyzés.** Szegeden a Kass-féle Vigató főpinczére Koronya Imre eljegyezte Kovács Mariska kisasszonyt, Kovács Marton szegedi vállalkozó szép és kelleműs leányát. Isten áldása legyen a kőtendő frigyén!

— **Esküvő.** Bakos Antal a dorozsmai nagyvendéglő derék bérlője mult hónap 21-ikén esküdött örök hűséget Horváth Róza kisasszonynak Horváth Jenő és testvére a szegedi Haggenmacher sörcsarnok bérlőjének bajos nővérenek.

— **Halálozás.** Ballon András fővárosi vendéglős hosszas szenvedés után életének 47-ik évében jobblétre szenderült. Temetése mult hónap 27-ikén nagy részvét mellett ment végbe. Béke poraira. — Czifrák József csepregi vendéglős hosszas betegség után elhunyt. Neje és három gyermeke siratja. Béke poraira!

— **Üzleti hírek:** Hajnal Aladár kaposvárt a „Hungária“ szállodában, — Bility Mátyas szentesen a Goda-féle nagyszállóda kávéházában Schönheil Miksa Kolozsvárt a Biasini kávéházban főpinczéri állást nyertek. — Marosvásárhelyt a „Transylvánia“-ban Szathmáry Kálmán Potyondy József pedig a Letzter-féle étteremben foglalták el főpinczéri állásukat — Jakab Károly Zsolnáról Székesfehérvárra utazott. — Trecsenben Szarka István barátunknál Kittner János főpinczéri állást nyert.

— **Vendéglő átvétel.** Szabó Lajos ismert nevű szaktársunk a gyertyánligeti

fürdő bérlője Budapesten a nefelejes utca 27. sz. n. lévő vendéglőt vette át.

— **Mezőtúron** a „Nemzeti szállodát“ annak derék tulajdonosa Kálmán Sándor diszesen átaltatta s azt a mult hónap végével megnyitotta.

— **Kun-Félegyházán.** az építkezés alatt álló új szállodát, melynek bérletére lapunk is hirdetett pályázatot — Dekker János, a Szegedi „Tisza kávéház“ volt főpinczére vette bérbe.

— **Vendéglő átvétel.** Budapesten a Kerepesi ut 61. sz. alatt lévő volt Fleischmann-féle vendéglőt Hirschl Mihály barátunk az „Emke“ kávéház volt derék főpinczére vette át s azt teljesen újjá alakította. Hirschl Miska barátunk diszes vendéglőjét jó konyháját és kitűnő borait ajánljuk a Budapestre érkező szaktársaink becses figyelmébe.

— **A győri pinczér egylet.** novemberre szóló „Havi Értesítő“-je megjelent. Tartalma a szokott változásokkal foglalkozik. Az értesítő negyedik oldalán, a havi jelenlétes panaszok ellen, miduntalan akad egy egy „kartárs“ aki békétlenséget okoz. Maid jótanácsokkal szolgál olvasóink s óvja őket, hogy ne legyenek „ujászgírók“, maradjanak meg pinczereknek, sokkal nagyobb dícsőségükre válik. Czeloz tudnilik azokra a pinczerekre, akik gyakran hirlapi nyilatkozatokkal zavarják a közbékét. Végül inti a kartársakat a jó egyetértésre.

— **Étel- és italisme.** Egy ily című kézi szakkönyvre küldte be előfizetési felhívását Szauder Sándor, a szerző. A felhívás szerint a könyv 1899 január végén jelenik meg, 14 nyomtatott ivre 224 oldalra terjedő könyv lesz, amely ismerteti a letárkezelést, terítést, felszolgálást, étlap összeállítását, s a többi. A felhíváshoz gyűjtő iv is van csatolva. A könyv ára 2 ft lesz, amelyet Seiler Henrik údóai könyvkiadó céghez kell küldeni. Ha megjelenik bővebb. fogunk beszélni róla.

— **Kávéház átvétel.** Schreiner Antal régi barátunk volt nagybecserkei szállodás átvette Szegeden a „Korona“ kávéházat. Schreiner barátunknak — ki a budapesti kerepesi uti Karikás-féle vendéglő óhajtottát átvenni s azt névnek Sümegire való magyarostásával az „Árva veréb“-hez cizmezni — örömmel gratulálunk. Kívánjuk, hogy a szegedi jó magyar közönség tömeges látogatása tegye virágzóvá új üzletét.

— **A deési vasuti vendéglőt.** Keller Sándor az ottani „Nagy fa“ szálloda volt bérlője vette át.

— **Kolozsvárott** a vendéglős ipar egyik kiváló mívelője Bersely Ferencz szaktársunk új sörcsarnokot nyitott. A „Minta sörcsarnok“ már is egyik legkedveltebb gyűlhelye lett az ottani előkelő vendéglősöknek.

- A tokajhegyaljai szüret.

Molnár István főispán felhívására eddig Tokaj-Hegyalja tizenkilenc községe jelentette be a rekonstruált szőlőkben az idén termett bormennyiséget. E jelentések szerint a 19 község újonnan betelepített szőlőiben 1898-ban összesen 10.489 135 literes hordó bor termett. Legnagyobb volt az eredmény Tállyán [3073 hordó], Sátoralja-Ujhelyen [1500 h.], Tolcsván [1193 h.], Tarszulon [869 h.], Ó-Liszván [585 h.], Sárospatakon [460 h.], Szőlőskén [404 h.], Mádón [240 h.], B.-Zsadányon [257 h.], és Szegilongon [121 h.]. Tokaj határában ugyan a legtöbb bor [2478 h] termett, de ezt nagyrészt régi szőlőkben szürték. A egyes helyiségekben a bor átlagos eladási ára 80—170 korona volt. 12 hegyaljai községben az elpusztult szőlők részint még parlagon állanak, részint pedig most forgatják.

- **Katalin-bál.** Kotsy Antal vendéglős szaktársunk Pacsán, a keszthelyi zenekar közreműködésével mult hó 27 ikén igen sikerült zártkörű Katalin-bált rendezett. Zalvármegye számos előkelősége részt vett a kedélyes táncestélyen.

- **Szálloda átvétel.** Erzsébetvároson az ottani nagyszállodát Kass Béla jeles szaktársunk vette meg *Hersch* Sámuel szállodástól, ki jelenleg Budapesten a királyutca 47 sz. alatt vendéglős. Mindkettőjüknek sok szerencsét kívánunk!

- **Vendéglő átvétel.** Győrtől a volt Herceg-féle vendéglőt *Murlasits* Pál jeles szaktársunk vette át. *Murlasits* barátunk kitűnő szakember, a győri előkelő közönség pártolására valóban érdemes. Sok szerencsét!

- **A főpinczerekhez!** A főpinczerek érdekeit mindenkor önzetlenül képviseltük. Minden nevezetesebb alkalommal fölemeltük tiltakozó szavunkat, ha sérelmeikről volt szó. Képviselni fogjuk érdekeiket ezentul is. Jogos tehát a kérelmünk akkor, midőn a főpinczerek visszontámogatását kérjük. Pártfogoljanak bennünket. Legyen törekvésük, hogy a „Vendéglősök Lapja“ minden üzletben ott legyen. Megrendelheti azt a személyzet közös költségen is. A főpinczerek érdekében indított mozgalmunk a közel jövőben nagyobb hullámokat fog verni. Hisszük, hogy ezt a mozgalmat élénk figyelemmel fogja minden főpinczér kísérsni s nem sajnálja a támogatást a laptól, amely a nagy világban egyedül áll a főpinczerek érdekeinek támogatásában. Tőlük kérhetjük és várhatjuk a támogatást legjogosabban.

NYILT TÉR. *) Vendéglő helyiség

azonnal kiadandó a buda-cörsi uton. Czim megtudható a kiadó hivatalban.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Molnár Vilmos

cs. és kir. szab.

sérvkötész és kesztyűgyáros.

Dusan felszerelt raktár minden e szakmába vágó különlegességekben.

Budapesten, VII. ker., Károly-kört 19. szám.

Kizárólag itt kapható a legjobbnak elismert szabadalmazott kettős és egyoldalú sérvkötő.

Egyedül az én pelottáim vannak ugy készítve, hogy bármily testtartáshoz és testmozgáshoz simulnak s rugalmas ellenállásuk minden más készítménynél nagyobb és állandóbb.

Pelottáimnál feldörzsölések, bőrlombok, maródások s kellemetlen nyomási érzések ki vannak zárva.

Sérvkötőim ára a legjutányosabb. A legszebb és legtartósabb keztyűk nálam kaphatók.

Egyetlen raktár a legzezszerűbb s elpusztíthatlan, legkülönfélebb

pinczértáskákban,

melyekre különösen felhívom a vendéglős és pinczér urak figyelmét. Tisztelettel

MOLNÁR VILMOS.

Nőtlen fiatal szakács, ki báró *Vécsey* Józsefnél ő méltósága konyháján tanult, uradalomban állást keres. Szíves megkeresések a kiadóhivatalba czimzendők.

Berkán Gyula papir-kárpit raktára.

Budapest, VI. Bajnok-utca 28.

Elvállalja kávéházak, szállodák, korcsmahelyiségek és privát házak kárpitozását mérsékelt árak mellett.

Kárpitok dusan felszerelt raktárában választhatók. Költségvetéseket és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ KÉSZÜLÉKEK

lég- vagy szénsavnyomással

szabadalmazott hűtővel

ajánlja

Watterich Arnold

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezsgősapok, minden botbetegség elleni eszközök.

Esszenciák a rum-, likőr- és ecetkészítéshez hideg uton, minden készülék nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Szálloda bérbeadás.

Horvátország egyik előkelő városában, hol megyei székhely, kir. törvényszék, kir. adóhivatal, kir. járásbírószék és más egyéb hivatalok is vannak, ugyszintén sok kereskedő és iparos lakik és jó országos és bettívásárokkal bir egy egészen újonnan épült egyelőül álló első rangu szálloda családi körülmények miatt bérbe adatik. — Bővebb értesítést ad e lapok kiadóhivatala.

Eladó bor és szilvórium.

Kismányai *Mitsky* Sándor pinczérében *Pusztá-Dánoson*, utolsó posta és vasútáló más is Pilis, nagyobb mennyiségű

ó szilvórium

és olasz rizling, kadarka és kövidinka idei termésű bor áll eladásra.

Boreladás.

Izsákon, (Pest m.) körül-belül 800—900 hektoliternyi bortermés (többnyire Ristling) erjedés után seprő nélkül, lefejtve, 20—22 frtjával eladó. — A tejes megtekinthető Izsákon a „Maurer-telep“-en.

A „Kakas Márton“-ból.

A magyar képviselőházban obstrukciós vitát rendeztek az ellenzéki érzelmi honatyák. Megesett, hogy gyertya mellett éjfélig verték könyvekkel, botokkal és kefékkel a padokat.

A képviselőház földszintjén van egy „buffet“. Ez a buffet teljesen kiürült. Az obstrukciós vita alatt nem győzött elég élelmet és italt bevasárolni a vendéglős.

Izgatott volt mindenki, aki a hazai ügyek iránt csak egy kicsit érdeklődik.

Ez alkalmából a „Kakas Márton“ a következőkben fedezte fel a rejtjelmes rébuszt:

„Ki a legboldogabb ember?“

Drechsler Béla, a képviselőház vendéglőse.

Elhez a pompásan csatanó élethez csak annyit teszünk hozzá, hogy jellemző is!

Kizárólagos szabadalom

a „FAVORIT“

szikvizfejek gyártására.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Palóczy okl. gyógyszerész

és Társai

Telefon 61—19. Budapest. VII., Dob utca 107.

Szikvizgépgyár, szifonfejgyár

és mechanikai műhely. ❀ ❀

Ezen **szabadalmazott** szifonfejek, az eddigi forgalomban levő régi szifonfejekkel üzött **egészségellenes visszaéléseket lehetetlenné teszik.**

Arjegyzőkkel és részletes költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Székesfővárosi Házfelügyelők Lapja

II-ik évfolyam.

Szerkeszti:

Palotai Csorba Ákos ügyvéd.

Kiadótulajdonos:

Gubek István

Megjelenik minden hónapban háromszor és pedig 1, 10 és 20-án.

E lap a vendéglősök hirdetésére a legalkalmasabb, mert a házfelügyelők ezek alapján ajánlhatják a bérházak lakóinak a hirdetett vendéglői árucikkeket

Előfizetési ára: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, egy hóra 1 frt.

Mutatványszámokat kívánatra *ingyen* küld a kiadóhivatal:

BUDAPESTEN,

VIII. ker., Kerepesi-ut 55. sz. I. em. 21. ajtó.

Eladó vendéglő.

Erzsébetfalván a vasuti állomás közelében Hajnal-utca és Baross-utca sarkán elutazás miatt egy szép vendéglő, élénk forgalommal, berendezéssel és joggal együtt **örök áron eladó.** Tudakozódhatni **Gzuni Lajosnál** Erzsébetfalván, Hajnal-utca 28. szám.

Sok pénz!

takarítható meg évente, csekély befektetéssel nagyobb helyiségekben u. m. hivatalokban, irodákban, kávéházakban, gyárakban, üzletekben stb. stb. a kitűnőnek bizonyult s szaktekintélyek által elismert

Fortuna gáz-izzótest Auer-háló védőkkel
való felszereléssel.

Biztos sikerért jótállás!
Kezelése a lehető legegyszerűbb.

Ára darabonként 40 kr.

Kapható és megrendelhető a száradalom-tulajdonosnál:

Höfle Károly keztyűgyáros

Budapest, VIII., József-körút 59/61.

TÖRÖK BÓDOG

fűszer-, csemege-, tea és rum kereskedő

BUDAPEST,

Kerepesi-út 44. a Népszínház átellenében.

Ajánlja:

Cukor legfin. lund. 1 K. —,40

Kávé:

Cuba legszebb	1 K.	2,20
Ceylon	„ 1 „	2,—
„ finom	„ 1 „	1,80
Arany Java I.	1 „	2,20
„ II	1 „	2,—
Mooca arabiai	1 „	2,10

Tea:

Mandarin keverék	1 K.	10,—
Császár keverék	1 „	8,—
3 féle keverék	1 „	9,—
Souchong I.	1 „	4,—
Por tea	1 „	3,—

Rum:

Braziliai	1 1/2 liter	1,40
„	1 „	1,—
„	1 1/2 „	—,50
Jamaicai	1 „	1,50
„	1/2 „	—,80
Ananas	1 „	1,50
„	1/2 „	1,30

Sonka:

Praági I.	1 K.	1,20
Kassai	1 K.	1,—
Zseimi uborka	1/1 „	1,30
„	1/3 „	—,80
„	1/4 „	—,45

Pezsgő:

Törley Talismann	2,20
Luis Francois	2,20
Huber Gentrí Clue	2,20
Prince of Wales	2,20
Litke Sport	2,20
Carte blanche	1,29
Jokey Club	1,20
Korona	1,20

Friss töltésű helyes külföldi ásványvizek.

Szőlőszeti és Borászati Lap

19-ik évfolyam.

Megjelen Kassán minden héten csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt

Fél évre 2 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztő és kiadótlajdonos:

MAURER JÁNOS.

HIRDETÉSEKET

elfogad a kiadóhivatal.

Czikkünk utánnyomásán

a forrás megnevezése nélkül tilos.

Egyes szám
10 kr.

SIPULUSZ LAPJA

KAKAS MÁRTON

Egyes szám
10 kr.

Magyarország legkedveltebb élclapja.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt.

Fél évre 2 frt.

Negyed évre 1 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, VIII. Rökk-Szilárd-utca 4. szám.

Kedvezmény a vendéglősöknek!

ILLENCZ JÁNOS

kádármester,

Budapest, Tisztviselőtelep, Elnök-utca 26.

Illencz Károlynak a „Kádár”-hoz ezimzett vendéglőjénél (saját ház).

Kádár-műhelye készletben tart új hordókat

15 literesektől 300 literesekig.

Nagyobb hordók s minden e szakmába vágó tárgyak megrendelésre gyorsan készíttetnek. Javításokat elfogad rögtön és pontosan teljesít. Elvállalja a hordók tisztítását. A t. vendéglős urak számára **jutányos árak** s az a kedvezmény, hogy az új hordókat kiforrázza, a javításra adottakat kitisztítva szolgáltatjuk vissza. Hordótisztítások esetleg a megrendelők pénzéjénél eszközöltetnek.

Leander-tartók gyorsan és olcsón készíttetnek.

Megkeresések személyesen és levélben eszközölhetők, vagy e lap szerkesztősége útján.

Jó állapotban levő **transport-hordók** igen jutányosan kaphatók.

Tisztelettel

Illencz János

kádármester,

X. Tisztviselőtelep, elnök-u.

Vidéki megrendelések az állomástól el és az állomásra vissza szállíttatnak.

A hordókat a háztól és a házhoz szállítja.

MUSTÁR!

Eredeti Franicza mód

Mocznik L.

Cs és kir. szab. **CONSERV-GYÁROS.**

Budapest, VIII. Alföldi-u. 10. sz.

Budapest elsőrendű vendéglősök szállítója.

Árjegyzékat küld kívánatra.

Szelnár Vilmos

ezelőtt Dengler Antal

mű- és kereskedelmi kertész

virág- és növény-esarnoka

BUDAPEST.

kerti helyisége: VII. Gizella-út 45 és 47.

Ajánlja a legizlésebb báli és lakodalmi csokrokat, élő- virágokból kötött koszorukat, virágasztalok, vendéglők és éttermek stb. díszítését a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések minden időben pontosan eszközöltetnek.

Nincs rossz bor!

Nincs rossz étel!

Nincs türelmetlen, ideges vendég!
 abban a vendéglőben, a hova a

BORSSZEM JANKÓ

a legjobb magyar élelzap jár

A „BORSSZEM JANKÓ” előfizetési ára negyedévre csak 2 forint.

Előfizetők gyönyörű színes fali naptárt kapnak ingyen a
 „BORSSZEM JANKÓ” ismert alakjaival.

Megrendelő cím: Borsszem Jankó kiadóhivatala, Budapest, Ferenciek-teré 5. sz.

Eladó vendéglők.

Számos kisebb és nagyobb fővárosi és vidéki vendéglő-üzletek, kávéházak és szállodák eladának. Venni vagy bérelni szándékosok forduljanak **Knász György, országos közzétett intézetéhez.** Budapest VII., Akácfa-utca 3. sz.

Hirmann Ferencz

rész-áru gyára,

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

GYÁRI

sörkimérő készüléket

legnyomással és szab. sörhűtővel.

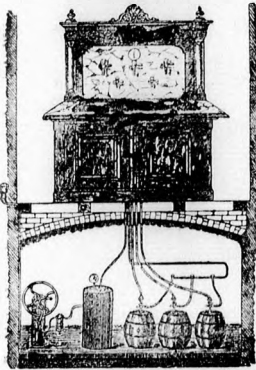
Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék

bor- és sörcsapokban,
 valamint mindennemű szivattyúkban.

Javítások legelőssőbban és leggyorsabban eszközölteket.

Költségvetésekkel kívánatra díjtalanul szolgálok.

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ezennel tisztetettel tudomására hozni, hogy Budapest, a külső kerepesi-ut 36.B. szám alatt levő „Ferencz József laktanyához” czimzett

szállodát átvettem

s azt a jelen kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be, s azt személyesen fogom vezetni.

A midőn ezt szíves tudomás vétel végett ezennel tudomására hozom, nem mulaszthatom el előre is biztosítani, hogy minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a legpontosabb kiszolgálás által a nagyérdemű közönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

Egyidejűleg kérem miszerint engem ezen új vállalatban szíves pártfogásába venni kegyeskedjék, mely kérésém után maradtam.

kiváló tisztelettel

Mószér Károly

szálloda tulajdonos

a Pannónia és Vadászúrt szálloda volt főpinczéze.

EUPHONION

a legjobb zenélő automata

Hangja felülmulhatatlanul erős és kellemes.

Szerkezete tartós.

Kiallítása a legdiszesebb.

Sternberg Armin és Testvére

hangszer-gyár

cs. és kir. udvarl. szállítók.

Zenélő-automaták

főraktára

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 36. sz.

Számoló cédulák és díszes plakát ingyen.

• Ár jogyzék díjtalan. •

Telefon 58—35.

Telefon 58—35.

NIEMETZ GYULA

törvényszéki legbejegyzett

üzletek adás és vevési ügynöksége

közvetít: szálloda, kávéház és vendéglői üzleteket a fővárosban és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 18. sz.
 a népszínház mellett.

Megbízások lelkiismeretesen, pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett gyorsan teljesítettek.

A magyar zeneiskola
III. ker. zeneiskola.
X. ker. zeneiskola
és több intézetek
szállítója.

Cimbalmok

melyek az Ezredéves kiállításon az **első díjjal** egyedül lettek kitüntetve s így az illetékes zenekapacitások által is minden tekintetben a legkitünőbbeknek lettek és vannak elismerve, jutányos áron kaphatók

HABITS ANTAL

hangszerész, külföldi czimbalomkészítőnél
BUDAPEST, VIII. ERZSÉBET-KÖRUT 42.

Javitások elfogadtnak. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

József főherceg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgőnyezim: **Gottschlig Budapest.**

Telefon 57-86.

Gottschlig tea-, rum- és cognac- nagykereskedő Ágoston Budapest

Központi iroda:
IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV., Váci-utca 6. sz., a Mandarinhoz"
a Városház-ter mellett.

VI., Andrassy-ut 23. „Hong-Cong városához“
a kir. opera átellenében

IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca
sarkán, a „Japán nőhöz“

KIVITELI PINCEK:

X. Kőbánya, Füzér utca 9. szám,

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica, Brazíliai és Cuba-rumok, Francia czoagnacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.

Arj gyséke ingyen és bérmentve

18468/ki. 898

Hirdetmény.

GYÖNGYÖS város képviselőtestületének 238XXIII. 898. sz. határozatával a p.-benei

„Mátrafüred“ vendéglő és korcsma

továbbá az ugyanottani **fürdőkorcsma** is 1899. január 1-től kezdődő három évi időtartamra **haszonbérbe adatik.**

Ennek folytán a város tulajdonához tartozó ezen vendéglő és koresmáltatási jog haszonbérbe adására árverési határnapul **f. évi december hó 14. napjának délelőtt 10 órája** Gyöngyös város közházának nagytermében ezennel kitézetik s arra az árverezni szándékozók meghívotnak.

Az árverési feltételek Dudás Adolf tanácsos előadótól tudhatók meg. Gyöngyösön, 1898. november 19-én tartott tanácsülésben.

Baltás Ferencz,
polgármester.